

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția:
Piața Unirii No. 3.
Administrația:
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT:
Parohiile: . . . . . 200 Lei
Particulari: . . . . . 160 Lei
Membrii Agrului . . . . . 100 Lei

Zece ani de păstorire arhierescă

În 4 Mai c. s'au împlinit zece ani, de când Înalt Preasfințitul nostru arhiepiscop, *Dr. Valeriu Traian Frențiu*, a preluat conducerea acestei de Dumnezeu pázite dieceze de Oradea-Mare. Arhipăstor al celei mai bine-situate dieceze române unite, având în față și strălucite exemple de mari arhieriei și iluștri mece-nași ai culturii românești și religioase de pe aceste platurile, Exc. Sa s'a străduit din toate puterile, cu cari l-a înzestrat Dumnezeu, să se facă vrednic urmaș al marilor săi înaintași, al căror nume au ajuns legendare și imprimat pe paginile istoriei neamului și a bisericii românești cu litere neșterse. Fericit moștenitor al unor venerabile instituții culturale, scumpe bisericii și neamului deopotrivă: școlile din Beiuș, după ale Blajului cele mai vechi izvoare de lumină și conștiință națională-religioasă a Românilor dincoace de Carpați, izvoare cari au revărsat lumină peste obiditul popor românesc începând din Maramureș și Bucovina până la extremitățile de sud ale Banatului; — școala normală diecezană, cea mai veche școală de învățători pentru Români din părțile ungurene; — biblioteca

diecezană, păstrătoarea manuscriselor marilor cavaleri ai idealului național deșteptat prin razi romanității și a latinității noastre; — într'un mediu expus și spălat continuu de puhoaietele amenințătoare atât a conștiinței naționale, cât și, mai ales după formarea României-Mari, a convingerii de român unit cu Roma, Exc. Sa a trebuit să știe ținea aprinsă cu adâncă iscusință și mare dragoste de neam atât făclia luminoasă a românismului curat, cât și acea întăritoare a curatei vieți religioase sub oblăduirea Romei străbune și catolice. Bilanțul sumar al activității sale arhieresti de 10 ani în fruntea acestei dieceze arată lămurit, că Excelenței

Sale i-a reușit să se achite strălucit de aceste înalte și imperioase îndatoriri religioase și cultural-naționale.

Instalat în cadrele unei atmosfere mai mult familiare, religioase, decât profane și zgomotoase, Exc. Sa adună în jurul său preoții, pe fitorii săi colaboratori în via Domnului, și-și desfășură înaintea lor programul său de activitate, program nou și bogat, caracterizat îndeosebi prin accentuarea vieții religioase creștine, ce trebuie s'o răspândească de acum înainte preoții săi și trebuie s'o trăiască mai intensiv de acum înainte credincioșii săi. Pentru ajungerea acestui scop: pătrunderea lui Hristos în inimele oamenilor, ce pare a forma esența specifică și scopul principal al străduințelor și a activității acestui bun și blând arhieriu, se dă ordin ca preoții să se străduiască a înmulți cuminecările dese, să înființeze Reuniuni religioase, unde să se cultive virtuțile frumoase creștinești, să se lase deschise bisericile toată ziua, ca lumea să poată veni la Isus carele se ține rob pentru noi în bisericile și pe altarele noastre. Rezultatele fericite ale acestor salutare măsuri s'au arătat încurând și se văd luminoase

I. P. S. S. Dr. V. Tr. Frențiu

îndeosebi azi, căci nu numai lumea școlilor secundare de prin orașe a început a se apropia de Sfintele Taine în număr neobișnuit până-acuma, dar și mireni dela sate și orașe au început a înțelege, că cea mai frumoasă datorie a creștinului este de-a se apropia cât mai des cu sufletul de Dumnezeul euharistic din Sfânta Taină, au înțeles că conștiința lor de creștini le cere să ia pe D-zeu în suflet, în sinele lor cel mai dinlăuntru, pentru ca să poată trăi după voia, după poruncile lui. Azi această conștiință a cuprins pe foarte mulți în dieceza noastră și continuă a cuceri în urma stăruințelor arhierului evlavios și ale colaboratorilor cari îl înțeleg.

Aceste idei le propagă nu numai cu pilda și cu graiul în centrul dieceziei, ci râvna apostolică de-a le spune tuturor fiilor săi sufletești, îl duce în vizitații canonice, vizitând în cursul acestor zece ani de păstorie 110 parohii, vestind în ele prin multele predici ce le-a ținut dragostea lui D-zeu și a oamenilor.

„Râvna casei tale mă mistue“, zice prorocul despre slujitorii Domnului; înaltul nostru păstor, pătruns de această râvnă și văzând că în multe parohii lipsește ori e în stare foarte slabă biserica ori casa parohială, stârnește cu îndemnul, dar mai ales cu fapta, de se recludesc ori se repară temeinic mulțime de biserici și case parohiale; sfințește (consacră) 28 de biserici-nou zidite sau renovate, din cari multe sunt zidite și renovate pe cheltuiala sa sau cu ajutorul său. Are grije ca acestor lăcașuri sfinte să li se dea nu numai o construcție solidă, ci și o înfățișare estetică, introducând în aceste părți frumosul stil românesc cu elemente artistice culese de pe înfățișarea vechilor bisericuțe românești.

Pentru trebuințele sufletești ale credincioșilor sfințește în acești zece ani 77 preoți, complectând astfel aproape toate parohiile vacante, rămase în urma războiului mondial în număr foarte mare (peste 80) fără de păstori sufletești. — Tot pentru o mai bună îngrijire sufletească a credincioșilor înființează 14 parohii noi între cari unele centre importante, pentru a fi reprezentante în ele demn românismul până eri disconsiderat ori chiar prigonit (Arded, Valea lui Mihai, Sălonța, Săcueni, Marghita, Beltiug etc.).

Indreptat cu privirea și grija asupra parohiilor și a credincioșilor dela periferii, nu i-a scăpat înaltei și părințești considerațiuni nici instituțiile culturale ale diecezei.

Pentru ca în catedrala din Oradea să se poată face slujbele dumnezeiești cu tot fastul convenit lor, a provăzută catedrala cu două garnituri de ornate biserici constătătoare din câte 12 ornate preoțești și câte 4 diaconale, a cumpărat din al său clopotul cel mare al catedralei, fala și mândria noastră, a construit corul, adaptându-l pentru cor și orchestră, a introdus lumina electrică în catedrală, putându-se astfel desfășura înălțătoarele servicii divine într-o atmosferă și strălucire cum numai în strălucitele catedrale ale Apusului se mai pot gusta.

De o osebită grije și sollicitudine au fost împărtășite însă institutele diecezane. Pentru ca să-și poată crește preoți după dorința sa, îndată după preluarea diecezei termină parterul seminarului teologic clădit din temelii de episcopul martir Dr. Demetriu Radu, deschizându-l în 8 Oct. 1922 pentru două cursuri, iar în 30 Oct. 1924, după ce l-a terminat de tot cu etaj cu tot, se inaugurează solemn Academia de teologie, unde se formează viitorii preoți ai diecezei și păstori sufletești ai credincioșilor. Dar acest vechiu institut de cultură și credință e distins cu sollicitudinea specială a bunului arhiereu, căci în 1929 ridică încă un etaj spre

frontul clădirii și-i dă frumoasa înfățișare în stil românesc cum se vede astăzi. Acest venerabil așezământ inima dieceziei, putem zice, e vizitat aproape zilnic de bunul arhiereu, ce se interesează de aproape de mersul lui.

Scoala normală diecezană, o instituție națională de 150 de ani, în 1923 o dezvoltă la 8 clase normale, iar pentru educarea viitorilor învățători și cantori în spirit bun creștinesc, aduce pe Frații școlilor creștine din București, cari învață pe elevi și franjuzește.

Institutele centenare din Beiuș încă formează obiectul special al sollicitudinii sale părințești; în 1923 a dezvoltat frumoasa sală de gimnastică a liceului de fete; pentru educarea tinerimii școlare în spirit sănătos creștinesc și pentru instruirea lor în limbi străine, mai ales în cea a marilor noștrii aliați și frați de aceeași credință, Francezii, a adus pentru internatul de fete Surori franceze, iar pentru cel de băieți Părinți călugări asumpționiști; în anul 1928 a sărbătorit cu mare fast centenarul liceului de băieți, sărbători distinse cu prezența nu numai alor doi miniștrii, ci și cu aceea a gloriosului general Berthelot. Aceste școli le inspectează Ex. Sa de două ori în an, interesându-se aproape de mersul educației și al instrucției ce se dau în ele.

În anul 1925, pentru a da o mai bogată hrană sufletească preoților și intelectualilor noștrii, Exc. Sa înființează organul diecezan „Vestitorul“, pe care-l sprijinește și efectiv în fiecare an. Jertfele sale pentru cultura națională la frontul de Vest, pentru literatura teologică și religioasă numai puțini le cunosc; sunt însă multe și de notorietate publică, cum e sprijinul efectiv dat Comitetului Central al Agrului prin taxa de membru fondator de 100.000 Lei și tipărirea pe cheltuială proprie a broșurilor din biblioteca Agrului etc.

Rod al dărniceii sale părințești și al simțului său estetic este și capela din palatul episcopesc, construită și zugrăvită în 1925 de pictorul român Pal.

În anul 1926 Exc. Sa pune o piatră de temelie pentru bunul mers al vieții și administrației diecezane, prin sinodul diecezan din 4—5 Mai, în care se iau cele mai salutare și mai progresiste măsuri administrative, pastorale, pentru intensificarea vieții religioase a clerului și credincioșilor.

O măsură foarte salutară luată de Exc. Sa sunt exercițiile spirituale pentru cler, cari s'au început în 1926, iar în 1931 au participat la ele toți preoții diecezani în patru serii.

În 1927 are fericirea să prăsnuiască cu o deosebită solemnitate jubileul de 150 de ani al diecezei, din care prilej Preafericitul Părinte Papa Pius XI, la cererea și propunerea Ven. Capillu Catedral, ca recompensă pentru multele și frumoasele-i merite pastorale arhierești, îl distinge cu *paliul sacru*.

Aceste sunt adunate într'un mănunchiu sumar marile și variatele roduri ale străduinței sale de arhi-păstor, cari toate isvoresc din viața cu adevărat supra-

naturală și de rugăciune ce o trăiește Exc. Sa, bunul nostru arhipăstor, și care e întreg resortul vieții sale pastorale. Increderea în rugăciune și în sprijinul efectiv al lui D-zeu nu l-a părăsit nici odată, și îi susține și azi trează increderea că eparhia, cu toate greutățile peste cari trecem cu criza ce s'a năpăstuit asupra noastră, va rezistă, va ieși chiar biruitoare, înfruntând orice greutăți și va sta neclătită ca o pulernică pavăză a românismului și a credinței străbune romane înfloritoare dela început pe aceste meleaguri ale Daciei Traiane.

Noi smeriții și neînsemnații sprijinitori ai activității cu adevărat apostolice a Exc. Sale, laudăm pe Domnul pentru frumoasele rezultate ce din mila și cu ajutorul Lui l-a lăsat să realizeze, și-i dorim din tot sufletul ca fiacăra credinței și a naționalismului curat să o păstreze curată și nevătămată și, mergând pe urmele marilor săi înaintași, să producă fapte mari pentru neam și biserică, încă mulți și fericiți ani.

Întru mulți ani, Stăpâne!

Păr. Dr. L. Tăutu,
profesor, asesor consistorial.

PARTEA OFICIALĂ

No. 1466—1932

Inhumări în curțile bisericilor

Spre orientare comunicăm mai jos ordinul No. 1364 din 27 Februarie al Inspectorului General Sanitar și de Ocrotire Timișoara :

„Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale fiind sesizat, că o serie de persoane au contravenit Regulamentului pentru înmormântări, în sensul că au făcut înhumări în curtea bisericilor, au făcut înmormântări în locuri mai aproape de 200 metri de locuințe sau fântâni, alții și-au înhumat rămășițele pământești ale rudelor lor în curtea bisericii fără a fi construit cavouri sau gropi zidite sau cimentate, iar alții au deschis mormintele înalte de 7 ani, și având în vedere că Regulamentul înmormântărilor nu prevede sancțiuni contra acelorora cari se abat de la dispozițiunile lui, Ministerul cu no. 10819 din 22 Februarie 1932, dispune ca în atari cazuri medicul asistat de un reprezentant al forței publice să constate printr'un proces verbal abaterea. Acest proces verbal se va trimite prin Dni medici primar de județe procurorului tribunalului respectiv cerându-se pedepsirea celor vinovați pe baza art. 284 din codul penal.

Pentru cazuri excepționale de înhumări în curtea bisericilor sau la o distanță de mai puțin de 200 metri de sate ori de oraș, sau de deschiderea unui mormânt mai înainte de 7 ani, se va cere aprobarea Ministerului, care va fi dată pe baza raportului motivat al autorităților sanitare. —

Vă rugăm să binevoiți a comunica cele de mai sus organelor în subordine.”

Oradea, la 3 Martie 1932.

Prefect : Medic Primar de județ :
ss. Ghica ss Dr. Dumitreanu

Pentru conformitate :
Indescifrabil

No. 1473—1932

Distribuirea Sf. Mir.

În Sfânta și Mare Joia Patimilor Domnului amăsurat orânduiei Sfintei noastre Biserici am consacrat Sf. Mir. pentru întreaga noastră Dieceză. Purtătorii oficiilor protopopești vor ridica dela Biserica noastră catedrală Sf. Mir. necesar pentru parochiile din protopopiatele lor urmând, ca să-l împartă tuturor bisericilor și să dispună, ca Mirul vechiu să fie ars în candela din Biserică.

Oradea, la 6 Maiu 1932.

No. 1485—1932

Concurs la parochia Ruși

Pentru complenirea parochiei *Ruși* (protopopiatul *Careilor*) care, prin numirea On-lui *Nicolae Câmpian* la Săuca, a devenit vacantă, prin aceasta publicăm concurs cu termenul de 20 Iunie crt.

Oradea, la 6 Maiu 1932.

No. 1516—1932

Bisericile și legea conversiunii

Spre cuvenita orientare a senatelor bisericesti comunicăm, că legea pentru asanarea datoriilor agricole, publicată în Monitorul Oficial No. 93 din 19 Aprilie crt., la Art. 52 dispune, că datoriile către parochii nu intră în prevederile acelei legi, deci toate creanțele (împrumuturi pe contracte, obligațiuni etc.) ale parochiilor rămân supuse regimului de drept comun și urmările ca și până acuma.

Oradea, la 11 Maiu 1932.

No. 1529—1932

Concurs la parochia Popești.

Pentru complenirea parochiei vacante *Popești* (protopopiatul *Marghitei*) se publică concurs cu termenul de 20 Iunie crt.

Oradea, la 12 Maiu 1932.

No. 1530/1932

Concurs la parochia Criștelec.

Pentru complenirea parochiei *Criștelec* (protopopiatul *Șimleului*), care prin numirea M. On-lui *Ioan Olteanu* de paroch și protopop la *Supurul de Jos* a devenit vacantă, prin aceasta publicăm concurs cu termenul de 20 Iunie crt.

Oradea, la 12 Maiu 1932.

No. 1664—1932

† Moartea preotului Victor Bruchental

Cu durere comunicăm, Ven. Cler. diecezan, că On. *Victor Bruchental* paroh în Cozniciul de Jos în ziua de 15 Maiu crt. a repaosat în Domnul în anul 56-lea al vieții și al 29-lea al preoției sale.

Frățiile Voastre pentru repaosul sufletului adorantului în Domnul Frate veți aduce la altarul Domnului sufragiile pii îndalinate.

In veci amintirea lui !

Oradea, la 27 Maiu 1932.

No. 1 61/1932.

Examenale preoților nouhirotoniți.

Spre orientarea celor interesați comunicăm, că examenale, pe care preoții nouhirotoniți au să le facă conform §-lui 22 din Decretul XVI al Sinodului Diecezan din 1926, se vor ține în zilele 4 și 5 Iulie crt. Toți cei obligați la aceste examenale în 4 Iunie crt. la oarele 8 dim se vor prezenta în Seminarul teologic spre a începe examenul în scris.

Preoții cari au fost chirotoniți în anii 1926—30 fără amânare vor anunța Ordinariatului, că la care materie vor face examenul.

Oradea, 2 Iunie 1932.

PARTEA NEOFICIALĂ**Cum a fost sărbătorit Exc. Sa episcopul diecezan cu prilejul împlinirii celor 10 ani de activitate în dieceza de Oradea-Mare.**

Împlinirea a zece ani de păstorie arhierescă a I. P. S. Sale episcopului nostru diecezan n'a putut lăsa impasibili pe cler și pe credincioși. Deși Exc. Sa doriă să nu să facă nici o manifestație care să-i conturbe reculegerea de care avea nevoie pentru meditarea acestei decade ce mila lui D-zeu i-a dat-o s'o petreacă în fruntea acestei eparhii, în Duminea Tomii, întâia după ziua aniversării a 10 ani (4 Mai) dela instalarea I. P. Sale în Oradea, vicaul episcopesc Dr. Gheorghe Miculaș; primnotarul consistorial Vasile Barbul și parohul II al catedralei P. Ion Gârleanu, au slujit o liturghie solemnă și un Te Deu de mulțumită cu ocazia acestei plăcute aniversări. La sfârșitul liturghiei, la care răspunsurile le-a dat corul mixt al catedralei cu orchestră de sub conducerea maestrului compozitor Fracisc Hubic, Păr. primnotar consistorial Vasile Barbul, în prezența Exc. Sale, care eră de față la liturghie, în cuvinte alese și simțite a publicat credincioșilor însemnătatea zilei, arătând totodată pe scurt frumoasele străduinți și realizări ale Exc. Sale pe terenul vieții religioase în eparhie în timpul celor zece ani de când din mila lui D-zeu păstorește această istorică și însemnată dieceză.

După terminarea sfintei Liturghii și a Te Deului solemn clerul central și o frumoasă pleiadă de credincioși, în frunte cu tot ce are biserica noastră în Oradea mai select, au grăbit în palatul episcopiei, unde i-au adus cu toții Exc. Sale cele mai sincere și respectoase urări de bine. În numele clerului II. Sa vicarul episcopesc a rostit următorul discurs :

Exceleța Voastră ! Inalt Preasfințite Doamne !

În săptămâna luminată a învierii Domnului s'au împlinit zece ani, de când din voința lui Dumnezeu Exceleța Voastră ați preluat chivernisirea acestei de Dumnezeu păzite Dieceze, pentruca sufletele credincioșilor depe teritoriul ei să le îndreptați pe calea mântuirii. Sufletele noastre erau stăpânite de o adâncă durere înainte de ce ați luat în primire acel tron episcopal, care a fost împodobit de atâția înaintași vrednici de toată recunoștința Diecezei noastre, durere, carea s'a coborât în inimile noastre în urma morții tragice a aceluia, care a fost marele și în veci neuitatul Episcop Demetriu Radu. — Dar Dumnezeu cel milostiv, care nu-și uită de poporul său și care poartă grija Bisericii sale, durerea ni-o a preschîmbat întru bu-

curie și glasul nostru de tânguire în hosanale, căci în persoana Exceleței Voastre bunul Dumnezeu ne-a trimis un vrednic urmaș al Apostolilor, pe cari dorind l-au dorit inimile noastre.

Zece ani, de când împodobit cu strălucire Tronul episcopal din Catedrala noastră ; zece ani încărcat de frământări și de lupte eroice, susținute toate cu elan și duse toate la izbândă strălucită, cu o inimă plină de focul sacru al iubirii de Dumnezeu, al iubirii de Biserica și deneam. Și până când cu o mână ați ținut făclia pururea aprinsă a dragostei lui Christos, până atunci cu altă mână împărțit-ați în belșug și darurile pământești și despoind-Vă cu abnegație evlavioasă de toate, ridicat-ați întru mărirea lui Dumnezeu bisericii și așezăminte bisericesti, și așezat-ați pe temelii solide instituțiile noastre culturale și de învățământ, adăugând către ele școala cea înaltă a științelor sacre pe seama acelorora, cari rânduiți vor fi, ca să formeze armata luptătoare a Regelui Christos

Zece ani de muncă rodnică, în cari zi de zi, cu o tenacitate de admirat și cu zel înflăcărat ați netezit și pregătit calea, pentruca să poată intra Christos Euharistic în sufletele credincioșilor incredințați de Dumnezeu păstoriei Exceleței Voastre. Și în urma zelului apostolic răsărit-au florile cele gingașe ale evlaviei, răsărit-au Reuniunile pii și cele ale Maicii Domnului, și un resufiu de primăvară s'a întins asupra Diecezei întregi, de care s'au înviorat puterile ei și s'au deschis inimile, pentruca să primească roua cea fecundă a binecuvântării lui Dumnezeu.

Exceleța Voastră ! Inalt Preasfințite ! — În aceasta zi, carea este o platră de hotar în apostolia Exceleței Voastre, pătrunși de marea importanță a rezultatelor fericite produse de o chivernisire Arhierescă de zece ani în Dieceza noastră și indemnți de dragostea fiiască și de venerațiunea ce o păstrăm față de înalta persoană a Exceleței Voastre, am ținut, Capitlul catedral, clerul central și cel tânăr, credincioșii Bisericii și Reuniunile pii, să ne prezintăm înaintea Exceleței Voastre, rugându-Vă, să binevoitți a primi expresiunea sentimentelor noastre de profund omagiu și mulțămitele noastre călduroase pentru bunătățile cele multe sufletești și pământești, de cari părtași ne-ați făcut în cursul celor zece ani de păstorie, plini de darul și de binecuvântarea lui Dumnezeu, din toată întinderea sufletelor noastre îl rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu ca să Vă răsplătească cu viață îndelungată să puteți munci până la adânci bătrânețe spre mărirea lui Dumnezeu, spre binele Bisericii noastre și al neamului nostru.

Exceleța, la mulți ani să trăiți !

În numele credincioșilor și al asociațiilor religioase a vorbit dl. decan onorific al baroului Oradea, Comandor al Ordinului Sf. Grigorie Papa, Dr. Dumitru Chiș, mulțumind Exc. Sale pentru prețioasele daruri ce le-a deschis pentru credincioși prin înființarea Reuniunilor de pietate, cari sunt o adevărată școală de suflete bune creștinești. — În numele tinerimei universitare locale a vorbit președintele *Astrului* (Asociația Studenților Români Uniți) *Iosif Bozintan*. Corul mixt și bărbătesc al maestrului Hubic au intonat de repetate ori: *Mulți ani trăiască!* Exc. Sa a răspuns viu mișcat de o așa sinceră manifestație de simpatie a fiilor săi sufletești, mulțumindu-le pentru dragostea ce i-au arătat o totdeauna, și cler și credincioși; mulțumind lui D-zeu că i-a ajutat de-a putut realiza și atâta pentru dieceză atât a realizat, promite ca timpul cât îi va concede Creatorul să-l mai petreacă în fruntea acestei de Dumnezeu păzite dieceze, îl va folosi tot pentru întărirea și progresul ei, rugând pe fiii săi sufletești să-i dea sprijin și în decada ce o începem, prin ascultarea și prin îmbogățirea lor în toate virtuțile frumoase creștinești. După aceste I. P. S. făcând cerc printre cei prezenți a avut o vorbă prietenoasă pentru fiecare, dându-le binecuvântarea sa arhierească.

În Duminica viitoare 15 Mai c. Exc. Sa a fost obiectul unei vii și călduroase sărbătoriri în Beiuș, unde venise pentru a inspecta liceele diecezane de-acolo. — După sf. Liturghie Exc. Sa, invitat de directorul liceului Cl. și M. On. Domn Dr. *Nicolae Flueraș*, în sala festivă a liceului de băieți, a fost viu sărbătorit în cadrele unor frumoase cuvântări, recitări și coruri. Au rostit inimoase cuvântări Cl. director al liceului de băieți, Rvs arhidiacon-protopop Dr. V. Hetcou, elevul *Danila* și alții. Corul dirijat de dl. prof. *Naghi* a intonat diferite cântări ocazionale. — După masă în aceeași zi Exc. Sa a fost sărbătorit în aceleași cadre solemne la liceul de fete cu gingășia și delicateța ce caracterizează acel institut. Exc. Sa a învrednicit conducerea institutului și pe eleve a se fotografia în grup cu ele.

Afară de manifestațiile de bucurie și alipire fiască arătate Exc. Sale de aceste două centre importante ale diecezei, Exc. Sa a mai primit urări de bine și felicitări și din alte multe parohii ale eparhiei. — Mângâiat și edificat de aceste sincere și vii manifestații de iubire și alipire din partea fiilor săi diecezani, Exc. Sa își continuă cu cunoșcerea răvnă apostolică grea, grea mai ales în aceste vremuri de criză, cu deplină încredere în Dumnezeu și în viitorul sfintei biserici unite, pentru a cărei prosperare lucrează și se roagă.

Correspondent.

— **O enciclopedie bisericească.** Păr. Voniga a trimis tuturor preoților un prospect și un fascicol de probă din enciclopedia bis. ce o tipărește în 3 volume. Lucru bun și de laudat. Ce prudență e însă a zice la articolul *Filioque*, că este un „adaos de eresie dogmatică a Bisericii apusene (r. cat.)”? În acest fel și pe lângă un astfel de spirit de care e condus numitul Păr. Voniga, preoții și intelectualii noștrii au datorita de-a refuza abonarea acestei enciclopedii, ca jignitoare pentru credința noastră. Dacă în fascicolul de probă se scrie astfel despre religia noastră, ce se va scrie în cele ce urmează!

Adunarea preoților aparținători districtului protopopesc al Holodului.

În ziua de 20 Aprilie a. c., Miercuri a avut loc în comuna *Holod* adunarea preoților aparținători districtului protopopesc al Holodului.

De dimineață clopotele bisericii — clădită în anul trecut pe cheltuiala proprie a In. Preasfinției Sale Episc. *Excel. Sa Dl. Dr. Valer Traian Frențiu* din Oradia, — cu glasul lor dulce vestiau credincioșilor praznicul învierii sufletești, chemându-i la rugă. Au lăsat sătenii pentru câteva ciasuri munca câmpului și împreună cu soțiile, fecioarele și flăcăii noștrii, îmbrăcați sărbătorește, s'au adunat la biserică spre a lua parte la slujba religioasă ce s'a oficiat de preoții aparținători acestui district în frunte cu *Reverendisimul Domn arhidiacon — protopop de Beiuș: Dr. Valer Hetcou.*

Interiorul Bisericii pe deoparte strălucia de ghirlandele și cununele de flori cu cari aceasta sfântă casă a Domnului a fost împodobită în urma muncii neobosite a vredniului paroh local: On. Domn *Victor Ghergar* și On. Dsale familiei, iar de alta parte răsuna de cântările minunate date de însufleții preoți aparținători acestui district protopopesc.

Remarcăm aleasa predică a harnicului preot din *Vintiri: On. Domn Virgil Muntean*, care în cele mai însuflețite cuvinte cere să se întoarcă sufletele către Domnul Isus, care bate la ușa sufletească a noastră, chemându-ne pe toți să intrăm pe poarta cea strălucitoare a mântuirii unde nu vom afla altceva decât pace dulce și sfântă arătându-ne totodată prin cuvinte foarte documentate datoriiile noastre ce le avem și față de aproapele nostru storcând lacrimi de mulțumire în ochii ascultătorilor pentru cari aceasta admirabilă predică a fost un adevărat dar, nutremânt sufleteș, o atragere plină de măiestrie a lumii laice spre lumea și lumina Domnului Isus și a Evangheliei.

Admirabil și înălțător ca totdeauna a fost și de data asta vestitul cor școlar al neobositului dir. de școală de localitate: dl. *Ioan Tămaș*, executând cu atâta precizie și măiestrie „*priceasna*” cum și alte răspunsuri cari de cari mai frumoase, încât cu dreptate se enumără printre cele mai de seamă coruri școlare din aceasta regiune.

S'au mărturisit și cuminecat peste 130 persoane în frunte cu *Doamnele: Văd. Popoviciu* protopopescă, *Aurica Ghergar* preoteasă, *Găvrus* preoteasă, *Negruș* ect. *Domnișoare: Silvia Văcărescu, Libuș, Luș, Fofiu* ect.

La sfârșit: Reverendisimul Domn arhidiacon-protopop de Beiuș *Dr. Valer Hetcou* cu oratorie de inimi pătrunzătoare, arătând celor de față rostul religios al acestei adunări, mulțumește omului de ordine, muncă și cu celea mai alese însușiri sufletești, vrednicului paroh local On. Domn *Victor Ghergar* pentru că muncind într'una în scurt timp deta Sfintele Sărbători ale Nașterii D-lui — când a fost terminată clădirea acestui Sion — a împodobit atât de frumos acest lăcaș de credință. Aduce mulțumiri mai departe preoților cari au venit la această adunare și însuflețitului preot de *Vintiri, On. Domn Virgil Muntean*, pentru frumoasele și folositoare îndemnuri pe cari le-a dat în predica D-sale de toată frumusețea și are credința că aceste frumoase și folositoare îndemnuri vor prinde rădăcini adânci în inimile credincioșilor, simțind fie-

care ascultător din ei cum trece prin el un fior de hotărâre spre a începe o viață adevărat creștinească. De asemenea mulțumește în cuvintele alese distinsului sf de gară din localitate: *D-l Alexandru Dragoș*, pentru că a donat acestei sf. biserici o *candelă* foarte frumoasă în valoare de 2000 Lei și femeilor fruntașe și evlavioase d'aici: *Marișca Solomie* (soția primarului), *Vușa Solomie* a luonii Gheorghichii, *Nușa Solomie-Grigoraș* pentru prețioasele donații făcute sf. biserici de aici.

Cuvântul Rev. On. Dr. *Valer Hetcou* se îndreaptă apoi, cu adâncă mulțumire, către credincioși, cari prin prezența lor la biserică, atât de numeroasă, într'o zi de lucru, când timpul e nespun de prețios pentru munca holdelor, au dat dovadă de înțelegerea însemnătății acestor clipe fericite, în cari pe lângă, că și-au întărit credința, nădejdea și dragostea către D-zeu, au putut să capete îndemnuri pentru dobândirea mântuirii sufletești — garanție a moștenirii vieții de veci.

După masa dată de On. fam. Ghergar a avut loc *ședința intimă*, unde însuflețitul preot de *Rogoz* On. Dn. *Cornel Mărian* apreciat pentru rara inteligență, înalta cultură și manierele alese, a ținut o admirabilă conferință tratând cu o largă competență despre: *„Stricăciuni morale produse de războiu și după războiu și despre misiunea preotului“*.

Asistența a ascultat cu viu interes și deosebită plăcere expunerea documentată a acestui important subiect ce ar fi păcat să nu se pue pe hârtie răsplătindu-l drept aceea pe acest ales conferențiar și distins teolog cu sincere felicitări.

Reverendisimul Domn Dr. *Valer Hetcou*, care și-a făcut o icoană clară despre modul de gândire a preoșilor în fruntea cărora se află, a dat apoi cele mai bune și folositoare povețe.

Neuitată va rămânea această zi în sufletele Holodanilor!

Alexandru Văcărescu

O nouă compoziție religioasă a măiestrului Hubic

În Dumineca Tomei, corul teologilor a executat noua compoziție *„Răspunsuri la S. Liturghie“* de pâr. Francisc Hubic. A fost o plăcută surpriză a auzi un cor bărbătesc bun și o lucrare așa de măreașă ca cea executată Duminecă, mai ales că ea reprezintă un nou gen de compoziție prin faptul că corul este acompaniat de orchestră simfonică. Nu se poate indeajuns aprecia munca uriașă ce depune maestrul Hubic pe terenul muzical, mai ales atunci când el e ocupat și în altă direcție și așa prea puțin timp îi rămâne pentru a-și putea desfășura în întreaga sa gamă geniul său de compozitor.

Deși vor fi poate mulți pe cari nu i-a satisfăcut compoziția nouă, totuși nu este permis a se pronunța așa cu reprezeală, mai ales celor cari prea puțin știu ce însemnează a compune o lucrare simfonică și ca să satisfaci gustul general mai ales atunci când autorul totodată încearcă să dea și ceva nou, ceva neobișnuit până acuma. Ori, în bisericile românești lumea e obișnuită a auzi numai corale simple, cum sunt ale lui Muzicescu, Dima etc., dar cari azi nu mai corespund dezvoltării uriașe ce a luat și muzica bisericească. De acea o lucrare ca cea prezentă, care sub toate raporturile artistice de armonizare și de orchestrare, — se prelinde a fi ceva nou, ceva ce vrea să rupă legăturile cu simplitatea muzicii trecutului și chiar pentru acest motiv este primită cu prea puțină simpatie. Așa a fost lumea și cu muzica

Wagneriană, care nu putea la început să fie suferită din cauza revoluției ce făcea pe terenul muzical-artistice, dar vedem azi deja sunt mai mulți la cari le place decât cei cari ar desconsidera-o. Aceasta e și situația în muzica noastră bisericească. Pâr. Hubic este un mare inovator în muzica bisericească, ce unora încă nu le prea place, dar se vor obișnui cu timpul și o vor admira și ei. Și aceasta este și ceva firesc, dacă se prelinde că spiritul omenesc e setos de schimbări, variații și noutăți. Ori dacă suntem în deplină evoluție și dezvoltare în toate ramurile de activitate de ce să nu admitem evoluție ori perfecționare și în ale muzicii religioase?

Am auzit multe păreri despre noua compoziție a pâr. Hubic pe cari probabil și maestrul le-a auzit, de acea nu voiu inzista asupra lor. Voi comunica aici însă afară de elogiile mele pentru tot ceace este măreț, genial și frumos în aceasta lucrare, câteva neajunsuri cari s'ar putea înlătura, cel puțin după umila mea părere.

În tot parcursul Liturghiei prea mult se folosește ansamblul întreg (așa zis *Tutti*). Aceasta se admite atunci, când cântă numai corul și cu ajutorul celor patru voci trebuie să dai și armonie și melodie. Însă atunci când ai la dispoziție și orchestră, vocilor li-s'ar putea da câteodată și un rol de solo, complectând armonia cu instrumentele. Așa de exemplu un Hero-vic care s'ar începe cu solo de bași, mai târziu să preia melodia tenorul, pe urmă s'ar putea un duet de melodii între tenori și bași în fine sfârșitul textului să-l cânte ansamblul întreg. Bine înțeles, în tot timpul armonia ar fi susținută de orchestră, dar nici ea nu totdeauna toată, ci în diferite grupuri de instrumente, dând astfel cântării un colorit variat și prea puțin plictisitor sau monoton. Se pot face o mulțime de grupuri de instrumente, cari fiecare reprezintă altă și altă nuanță de ansamblu, după necesitatea de exprimare a textului. Ca exemplu de combinații ar fi solo de bași cu acompaniament de clarinet-fagot-corni, combinație ce folosește și Wagner cu mult efect în uvertura din *Tannhäuser*. — În unele locuri corul are note ținute, iar orchestra pulsează prea mult, din care cauză nu se disting cuvintele, ba uneori se pierde și corul. Începutul la *„Sfânt“* cu Tromba nu e potrivit, pentru că nu cadrează cu caracterul cântării ce urmează. O astfel de formulă s'ar putea folosi cel puțin la intrarea Episcopului în biserică și înaintea cântării *„Pe Archiereul“*. Corul ar trebui complectat cu vr'o 2 tenoriști veritabili, iar în orchestră suflători mai rutinați și instrumente mai bune. Corul teologilor și de data aceasta s'a dovedit sub raport muzical de un ansamblu excelent.

În fine ar trebui să dedic o mulțime de cuvinte elogiase maestrului compozitor și dirijor Hubic pentru munca ce depune în interesul dezvoltării muzicii bisericești, dar fiind el desul de bine cunoscut atât în Dieceză cât și în țara întreagă, — cred că de aceasta nici nu e lipsă. În rezumat totuși trebuie să amintesc, că în general noua sa lucrare este o compoziție genială, atât în partea corală, cât și în partea orchestrală.

C. Torsan.

— **Convocare.** Asociația generală a românilor uniți — Agru — organizația catedralei din Oradea își va ținea Duminecă în 12 Iunie c. orele 5 d. m. *adunarea generală anuală*, în școala normală din str. Dimitrie Cantemir. Membrii organizației, precum și credincioșii parohiei sunt rugați a participa în număr cât de mare.

CRONICI

— **Comitetul diecezan A. G. R. U. Oradea.**

Convocator. Conform articolului 18 din Statutele Generale ale AGRU-lui prin prezenta convocăm Congresul Diecezan al AGRU-lui de pe teritoriul Diecezei române unite a Orăzii, pentru zilele de 18, 19 și 20 Iunie 1932 Sf. Rusalii în Careii-Mari. Ordinea de zi: 1. Deschiderea congresului prin președintele diecezan. 2. Raportul secretarului general. 3. Raportul cassierului Comitetului diecezan. 4. Raportul comisiunilor de verificare și cenzurare a rapoartelor. 5. Eventuale propuneri și închiderea congresului. — Congresul va fi împreună cu program compus din predici, conferințe, Liturghie pontificală, procesiune eucharistică, adunare populară și concert. Oradea, la 16 Maiu 1932. Președinte diecezan: *Dr. Demetriu Kiss*. Secretar general: *I. Florea*.

— **Agru la Marca.** În Dumineca Tomii (8 Mai) a avut loc constituirea Agrului în Marca (jud. Sălaj) cu reprezentanți ai Comitetului diecezan (Dr. Gelu Egri și Dr. Gh. Bulgăr), Părintele *Teofil Băliban*, adm. interinal al parohiei, a ținut ca acest act să se facă în cadrele unor frumoase serbări, cari să rămână adânc tipărite în sufletele credincioșilor. La liturghia ce s'a săvârșit în liber a vorbit Păr. Vetișan din Porț, despre creștini credincioși și creștini necredincioși; s'au cuminecat un număr frumos de credincioși în frunte cu dd. delegați dela Oradea. — După sf. liturghie a avut loc constituirea Comitetului din care fac parte: Dl. Dem. Mergheșiu notar, dl. a. Schlett dir. inv. și dl. T. Borz secretar. Au vorbit apoi dl. Dr. Gelu Egri despre credință singura fericitoare în lumea aceasta și izbăvitoare în cealaltă; dl. Dr. Gh. Bulgăr despre: Progresele științei și religia. Au fost ascultați cu interes și viu aplaudați; cu multă poezie a vorbit dl. notar Mergheșiu despre credință ca mijloc de conservare a popoarelor; Păr. Teofil Băliban secondat de întreaga adunare protestează împotriva opreliștei date de organele școlare de-a nu saluta cu numele lui Isus Hristos. D-șoarele dela școala normală din Șimleu au jucat cu un desăvârșit succes drama religioasă: *Martira crucifixului în Mexic*, producând cu jocul lor frumos zguduitor efect asupra spectatorilor. Plecând delegații Comitetului diecezan, d. m. serbarea s'a continuat, desfășurându-se un bogat și variat program de poezii, cântece etc. Au vorbit cu acest prilej dl. avocat din Șimleu dr. *Jonel Pop* despre ascultarea și supunerea ce o datorează credincioșii părinților lor sufletești; dl. notar Dem. Mergheșiu vorbește din nou, despre Faptele lui Isus; Păr. Vetișan vorbește despre soarta creștinilor prizonieri în toate timpurile; D-șoarele dela Șimleu au jucat din nou zguduitoră dramă producând efect admirabil. Păr. Băliban, însuflețitorul mișcării, a mulțumit tuturor din suflet pentru prețiosul concurs dat la întemeierea acestei frumoase instituțiuni în Marca: Agru, rugând pe D-zeu să-i dea prosperitate. — Aceste serbări au lăsat o adâncă și binefăcătoare impresie asupra poporului.

Coresp.

— **De ale Agrului.** În Dumineca Tomii din acest an s'a ținut în sala de clasă a școlii din parohia Cenaloș o ședință generală a asociației Agru. Sala și coridorul școlii erau arhipline de credincioși

de ambele rituri catolice. Printre cântările religioase ce-au fost executate de către credincioși și elevii școlii, s'au ținut și trei conferințe.

A conferențiat mai întâiu dl. Lucian Turdeanu dcd. în științele economice și juridice, despre „Împrejurările între cari a luat ființă Agru și scopul acestei asociații. Tânărul conferențiar a reușit prin elocința și convingerea sa, să animeze întregul public și să-l întărească în credința, că Agru va fi stânca de care se vor sfârâma toate valurile ce pornesc asupra Sionului nostru sfânt, și să îndemne pe fiecare credincios ca să fie un apostol în acest scop. Conferința a fost viu aplaudată de întregul public.

A urmat apoi conferința dlui inv. pens. Filimon Popa, președintele parohial al Agrului, despre „Cinstea datorită bisericii“, — temă atât de potrivită pentru zilele noastre. A fost bine reușită și ovaționată.

În urmă a vorbit Păr. R. Mădăras despre „Comunism și Biserică“ arătând credincioșilor, că cel mai mare pericol pentru biserică îl reprezintă azi curentul comunist pornit cu o ură de moarte asupra ei.

Conferențiarul arată în liniamente generale întregul proces genealogic al comunismului și evoluția lui până azi. Persoana și caracterul lui Lenin întemeiatorul comunismului — Lenin în timpul războiului de zertat dela datorie, refugiat în Elveția și'n alte țări apusene — e adânc cugetător și dornic de renume — se reîntoarce la Pelrograd odată cu sfârșitul războiului — alimentează revoluția — își înființează gărzi personale — propagă principii demagogice, ca „nu ne trebuie armată“ „nu vrem războiu“ „ne trebuie pace“ etc., — lumea sătulă până în gât de războiu, aderă la principiile lui — el pune stăpânire pe cârmă, instituții etc. — formează armata roșie și-i lărgește cadrele, după ce mai întâiu disolvă armată regulată țaristă — înființează poliții secrete gras plăcite — comunizează forțat averile particularilor — pe cei ce se opun îi deportă în Siberia ori îi execută în masse — pornește aprigă prigoană contra religiilor, omorînd mii de preoți și credincioși — dărâmă bisericile și altele le transformă — înființează asociații antireligioase, cari au să scoală pe D-zeu din suflete — cei ce se opun comunizării și își apără credința, sunt executați — evadările din raiul bolșevic — masele dela Nistru reproduse din coloanele ziarului „Curentul“ luna Martie crt. Ca și concluzii finale: Contrastul dintre ceea ce spun aici la noi agenții comunisti (plătiți cu 10—50 mii lunar) și starea de fapt a Rusiei comuniste; Comunismul e fără Dzeu — deci, împărăție șubredă, căci — după sf. Pavel — „toată stăpânirea dela Dzeu este“, Nimeni nu poate avea încredere în viitorul comunismului, se impune dară tuturor o alipire sinceră către Dzeu și religie, o dragoste față de neam și țară.

Conferința a fost la nivel, dovedită cu pasagiile din coloanele ziarului „Curentul“, cari înfierează masele dela Nistru, și mărturisirea refugiaților. Conferențiarul a impresionat până la lacrimi publicul și a fost ascultat cu un interes de nedescris o oră întreagă.

Rep.

— **Promoție.** Duminecă în 29 Mai, a. m. au fost promovați membrii ai congregației mariane 17 elevi dela școala superioară de comerț de băieți din Oradea. Promoția a săvârșit-o Exc. Sa episcopul diecezan în capela episcopiei asistat de Păr. Tit. Pop, catihetel lor.

— **Din activitatea Agrului catedralei.** Duminecă în 15 Mai organizația Agrului de pe lângă catedrală a ținut o *șezătoare de propagandă* în cartierul loșia la Părinții franciscani. Tema zilei a fost: *Sectele în lumina istoriei și a evangheliei*. Deschizând ședința printr-o simfonică cuvântare dl. adv. D. Savu Marta, preș. organizației, din punct de vedere istoric a desoltat problema sectelor Păr. Ion Gârleanu paroh al catedralei; din punct de vedere dogmatic creștinesc. Păr. Dr. Al. L. Tăutu prof. de teologie iar primejdia națională a sectelor a arătat-o într-o frumoasă cuvântare dl. Dr. Victor German, medic. A mai vorbit un fost seclar Teșculea, inițial anume să arate nelemeniția seclor și metodele lor de-a lucra; a descoperit lucruri senzaționale despre secte, mai ales despre metodele lor de-a lucra, pe cari le cunoaște bine, stând 13 ani cu dânsii și absolvând și seminarul baptist din București. După mărturisirile lui Teșculea nici autoritățile noastre administrative și polițienești nu sunt streine de vina că sectele se răspândesc, tolerându-le propaganda pentru intervenții veroase. — Publicul adunat în număr mare a fost extrem de satisfăcut și impresionat de cele auzite din gura seclarului convertit. — Corul teologiei a executat frumoase cântări religioase sub dirijarea d-lui pref. de studii Dr. C. Tămăian. D-l Dr. S. Marta, preș. organizației, a mulțumit tuturor pentru prezență. — Agrul catedralei desvoltă un folositor apostolat național și religios prin astfel de șezători.

— **Disticție.** Guvernul român a distins pe Il. Dr. Iacob Radu, protonotar și prepozit, cu marea Cruce a Coroanei României, pentru meritele sale pe teren cultural-bisericesc. Insigna adusă de dl. senator Dr. C. Pavel i-a remis-o Exc. Sa episcopul diecezan în Dumineca 22 Mai în cadrele unei solemne atmosfere, la care au participat clerul gremial și reprezentanții asociațiilor mirenești din Oradea. Suferindu-l sărbătorit a fost viu impresionat de frumoase distincție ce i s'a acordat, prima ce o primește în România Mare. — Tot cu acest prilej amintim că din prilejul împlinirii alor 40 de ani de preoție Il. Sa Dr. Iacob Radu în ziua de 17 Mai a fost viu felicitat de întreg clerul gremial în frunte cu Exc. Sa episcopul și de mulțime de intelectuali din Oradea și provincie.

Avis

Pentru completarea colecției revistei „FAMILIA” ce se află în biblioteca diecezană se caută următorii Nri: Anul I (1865) întreg; Anul II (1866) întreg; Anul IV (1868) întreg; Anul XI (1875) întreg; Anul XII (1876) întreg; Anul XXXII (1896) Nrii: 1—24 și 33—52; Anul XXXIII (1897) Nrii: 24, 35, 36, 40, 47, 48, 51, 52; Anul XXXIV (1898) Nrii: 1—14, 23—26, 28—31, 39—44, 49, 50, 52; Anul XXXV (1899) Nrii: 1—50, 52; Anul XXXVI (1900) Nrii: 6, 10, 11, 15, 21—26, 28—32, 38—44; 46, 48—52; Anul XXXVII (1901) Nrii: 27; XXXVIII (1902) Nrii: 11, 27, 34, 39; Anul XXXIX (1903) Nrii: 3, 11, 42; Anul XL (1904) Nrii: 29; Anul XLI (1905) Nrii: 44; Anul XLII (1906) Nrii: 11, 39.

Frații Preoți sunt rugați a cerca pe la cunoscuții lor intelectuali dacă le au și le-ar vinde comunicând Redacției sau Ordinariatului cari Nri i-au aflat și cu ce preț s'ar putea cumpăra.

Oradea, 14 Maiu 1932.

Chiriașii Tipografiei Românească Oradea.

— **Serbarea Congregațiilor tinerimii școlare din Oradea.** Duminecă în 22 Mai c. a avut loc o frumoasă serbare a Congregațiilor tinerimii școlare din Oradea. Programul lung și variat a fost executat de membrii din toate congregatele școlare. În cadrele programului a vorbit dl. Iosif Frollo, profesor la liceul Spiru Haret din capitală, despre *frontul unic* de rugăciune pentru unirea bisericilor, dar mai ales a Românilor. Cuvintele pline de convingere și evlavie a profesorului mirean, și dânsul congreganist, a făcut profundă impresie asupra publicului care a umplut sala. Dl. profesor roagă pe congreganiștii din Ardeal să ia contact, trecând prin capitală, cu organizațiile similare ale catolicilor de acolo. Punctul culminant al serbării a fost piesa: *In grădina templului*, jucată de elevele congreganiste dela liceul, gimnaziul și școala sup. de comerț pentru fete. S'au distins în interpretarea rolurilor Marian Maria (ca Maria), Cearnău Iulia (preoteasă păgână), Manu Elena (ca vrăjitoare), Jiler Maria (Estira) și Suci Maria (ca arhanghel). A plăcut mult baletul sobru și delicat instruit de D-na profesoară Popescu-Neczești. Iată programul serbării:

Program: 1. Hubic: *Hristos a înviat*. — *Ingerul a strigat*. Execută corul congreg. teologilor gr. cat., cu orhestră. 2. Cuvântare ocazională, rostește Păr. prof. Iosif Frollo. 3. Hubic Gârleanu: *Imn către Precurata*, corul elevelor gr. cat. Dirijează Jiler Maria, cl. VI liceu. 4. Dare de seamă, d-ra Moise Eliza, cl. VII liceu, dirigenta congregației elevelor. 5. Dare de seamă, Vuia Nicolae, cl. VII liceu, dirigentele congregației elevilor. 6. a) Grieg: *Marche nuptiale*, op. 19, no. 2. Execută la pian Ana Mureșan cl. V. și Augusta Sabo cl. III, liceu. b) Meyerbeer G.: *Cavatine*, exec. la pian Ana Mureșan. 7. Păr. Gârleanu: *La isvorul minunat*, recitează Cearnău Iuliana, curs. IV. comerț sup. 8. Chopin: *Valse X*. Exec. la pian d-ra Vera Vogel, cl. VII liceu. 9. Mircea Rădulescu: „*Isus*”, recitează Tepele Gavril, elev cl. VI liceu. 10. Schumann R.: *Cei doi grenadier*, solo canto Ion Băbău, curs. III comerț sup.; acomp. Vera Vogel. 11. Porumbescu C.: *Baladă*, solo vioară Băltinaș Gheorghe, cl. VI norm. de Sal. acomp. Vera Vogel. 12. „*Cântecul Patriei*”, solo canto, Buza Ion, elev cl. V. liceu, acomp. Schiller, cl. VI. — 13. In grădina templului, trad. *. Persoane: Maria: Marian Maria, c. I. comerț sup. Estira: Jiler Maria, cl. VI. liceu. Iudila: Lucașu Elena, c. II. com. sup. Dina: Morariu Eleonora, cl. V. liceu. Ruth: Chința Rozalia, c. I. comerț sup. Lya: Adorian Eleonora, cl. V. liceu. Mercuria: preoteasă păgână, Cearnău Iuliana, c. IV. com. sup.; Liberta: vrăjitoare, Manu Ileana, cl. III. liceu. Ingerul păzitor: Mureșan Maria, cl. II. liceu. Arhanghelul Mihai: Suci Maria, c. III. com. sup. Ingerul nevinovăției: Cheovari Ana, cl. IV. liceu. Ingerul milei: Lucașu Ana, cl. II. gimnaziu. Ingerul smereniei: Pop Hortensia, cl. VI. liceu. Ingerul evlaviei: Buza Florica, cl. VI. liceu.

Baletul văturilor: Lupuliu Elena, Mureșan Maria, cl. II. liceu; Crainic Maria, Lazarov Ana, cl. III. liceu; Maior Valeria, cl. IV. liceu; Adorian Eleonora. Morariu Eleonora, cl. V. liceu; Chința Rozalia, c. I. comerț sup.

Eleve de pension, îngeri. — Orchestra simfonică a școlii normale unite. — Muzica de Francisc Hubic. — Baletul văturilor instruit de D-na Prof. Popescu-Neczești.

BIBLIOGRAFIE

— **Nou!! Luna Mariei**, Păr. A. Berlioux, traducere. Cele mai frumoase meditații despre Precurata Fecioara Maria. — Presa Bună Iași. Costă 15 Lei. Bună pentru predici în Reuniuni Mariane.

Redactor responsabil: Păr. Dr. Aloisie L. Tăutu